

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 83.686 van 29 november 1999
in de zaak A. 78.010/IX-1113.**

In zake : Remy MERCKX,
die woonplaats kiest bij
advocaten M. BOES en W. MERTENS,
kantoor houdende te BERINGEN,
Scheigoorstraat 5

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Landbouw en de Kleine en Mid-
delgrote Ondernemingen, thans de minister van
Landbouw en Middenstand.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Remy MERCKX op
25 maart 1998 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van het besluit van de minister van Landbouw en
de Kleine en Middelgrote Ondernemingen van 17 februari
1998 waarbij hij wordt afgezet als plaatsvervangend
inspecteur-dierenarts;

Gelet op het arrest nr. 74.229 van 11 juni
1998 waarbij de schorsing wordt bevolen van de tenuit-
voerlegging van het bestreden besluit;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de
rechtspleging ingediend op 9 juli 1998 door de verweren-
de partij;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste
auditeur-afdelingshoofd W. VAN NOTEN;

Gelet op de beschikking van 20 april 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 19 oktober 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 8 november 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat R. RACHELS, die loco advocaat W. MERTENS verschijnt voor verzoeker, en van advocaat A. VASTERSAVENDTS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd W. VAN NOTEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak reeds werden samengevat in het arrest nr. 74.229 van 11 juni 1998 waarbij de schorsing wordt bevolen van het bestreden besluit; dat zij hernomen worden als volgt :

"1.1. Verzoeker wordt bij ministerieel besluit van 11 januari 1979 aangesteld tot plaatsvervangend inspecteur-dierenarts.

1.2. Op 16 april 1996 voert verzoeker in zijn functie van plaatsvervangend inspecteur-dierenarts een gezondheids- en identificatiecontrole uit op het bedrijf Distelmans te Scherpenheuvel. Het betrof

30 runderen die bestemd waren voor uitvoer naar Nederland. Van deze dieren werden bloedstalen genomen, die werden overgemaakt aan het laboratorium te Lier. De uitslag van het bloedonderzoek was op die dag nog niet gekend.

Verzoeker levert op 16 april 1996 een gezondheids-certificaat af voor deze dertig dieren en dateert het op 17 april 1996. Hij handelt zo omdat hij wegens dringende familiale omstandigheden op 17 april 1996 niet naar het bedrijf Distelmans kon gaan en omdat hij er op vertrouwde dat Distelmans op de uitslag van het onderzoek zou wachten alvorens met de dieren te vertrekken.

Toen op 17 april 1996 uit het laboratoriumonderzoek bleek dat een aantal dieren positief reageerden op runderbrucellose, neemt verzoeker onmiddellijk contact op met het bedrijf Distelmans. De dieren waren evenwel al vertrokken richting Nederland. De Diergeneeskundige Dienst wordt door verzoeker op de hoogte gebracht hetgeen niet belet dat de 30 dieren afgeleverd worden op het bedrijf Huub Van Wyngaarden te Haarlem (Nederland).

1.3. Bij brief van 7 mei 1996 vraagt inspecteur-dierenarts De Wit aan verzoeker een schriftelijke verklaring.

Verzoeker antwoordt op 12 mei 1996.

1.4. Bij brief van 27 augustus 1996 schrijft de inspecteur-dierenarts aan verzoeker dat hem volgende overtredingen worden ten laste gelegd :

- '- het afleveren van een export- en gezondheids-certificaat voor runderen die niet beantwoordden aan de gestelde sanitaire voorwaarden;
- het niet nagaan van de identificatie der dieren met het desbetreffende analyse-bulletin;
- het post dateren van dit certificaat'.

Aan verzoeker wordt gevraagd om zich voor 5 september 1996 schriftelijk te verantwoorden.

Bij brief van 2 september 1996 antwoordt verzoeker op de beschuldigingen. Hij erkent de feiten maar stelt dat hij nooit de bedoeling had de wet te overtreden en ervan overtuigd was voldoende maatregelen te hebben genomen om de export correct te doen verlopen.

1.5. Bij brief van 10 januari 1997 meldt de inspecteur-dierenarts aan verzoeker dat tot nader bericht alle exporten naar Nederland door de dienst zelf of door de andere plaatsvervangers voor de provincie Vlaams-Brabant worden uitgevoerd.

1.6. Op 12 februari 1997 vraagt verzoeker zijn taak opnieuw te kunnen uitoefenen en zo snel mogelijk door de tuchtcommissie gehoord te worden.

1.7. Bij brief van 5 februari 1997 meldt de inspecteur-dierenarts aan verzoeker dat hem 'van nu af geen opdrachten tot certifiëren van exporten mogen doorgegeven worden'.

1.8. Bij brief van 12 mei 1997 beklaagt verzoeker er zich over dat hij meer dan een jaar na de feiten nog steeds niet is gehoord. Hij vraagt dat hij spoedig door de tuchtcommissie zou worden gehoord en dat hem intussen opnieuw opdrachten zouden worden toegekend.

1.9. Bij brief van 9 september 1997 vraagt de juridische dienst van het Ministerie van Middenstand en Landbouw aan verzoeker om binnen de week een schriftelijke verantwoording voor de feiten over te maken en mede te delen of hij zich mondeling wenst te verdedigen.

1.10. Bij brief van 14 september 1997 dient verzoeker een verantwoording in. Hij deelt mee dat hij zich mondeling wenst te verdedigen.

1.11. Op 10 oktober 1997 wordt verzoeker gehoord.

1.12. Bij besluit van 17 februari 1998 van de Minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen wordt verzoeker afgezet als plaatsvervangend inspecteur-dierenarts.

Dit besluit steunt op de volgende consideransen :
'Gelet op het dossier waaruit blijkt dat Dr. Merckx volgende overtredingen heeft begaan;

het afleveren van gezondheidscertificaten alvorens de uitslag van het bloedonderzoek gekend was; het afleveren van een certificaat voor een dier dat niet vergezeld was van een begeleidingsdocument en aldus het verkeer van runderen te hebben toegelaten zonder dat aan de wettelijke voorschriften was voldaan; bovendien werden de gezondheidscertificaten gedateerd op een dag later;

(...)

Overwegende dat Dr. Merckx de hem ten laste gelegde feiten niet ontkent (en) verklaart reeds enkele keren zo gehandeld te hebben dat hij evenwel verklaart nooit een bedrieglijke bedoeling gehad te hebben of iemand te hebben willen bevoordelen;

Overwegende dat een plaatsvervangend inspecteur-dierenarts de nodige verantwoordelijkheidszin dient te hebben en de hem opgelegde taken stipt volgens de wettelijke regels dient te vervullen;

Overwegende dat Dr. Merckx door zijn handelwijze de dierziektenbestrijding in het gedrang brengt;

Overwegende dat de voorgestelde tuchtmaatregel in overeenstemming is met de vastgestelde feiten";

2. Over de ontvankelijkheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de verwerende partij de ontvankelijkheid van het beroep betwist om reden dat

verzoeker werd afgezet als plaatsvervangend inspecteur-dierenarts, maar hij zijn hoedanigheid van dierenarts en van aangenomen dierenarts behoudt zodat hij alle diergeneeskundige handelingen -zeker de meest winstgevende- mag stellen; dat zij stelt dat als plaatsvervangend inspecteur-dierenarts verzoeker geen wedde genoot, doch enkel vacatiën en vergoedingen, overeenkomstig artikel 8 van het koninklijk besluit van 15 maart 1926, en hij enkel de opdrachten mocht uitvoeren die de inspecteur-dierenarts hem gaf, dat bij brief van 10 januari 1997 de inspecteur-dierenarts aan verzoeker meldde dat tot nader bericht alle exporten naar Nederland door de dienst zelf of door andere plaatsvervangers zouden worden uitgevoerd, dat bij brief van 5 februari 1997 de inspecteur-dierenarts aan verzoeker meldde dat hem geen opdrachten tot certifiëren van exporten meer mochten worden doorgegeven; dat de verwerende partij besluit dat het niet duidelijk is welk rechtstreeks, zeker en actueel belang verzoeker heeft bij zijn annulatieberoep, daar de eventuele vernietiging van de afzetting niet tot gevolg heeft dat hij opnieuw mag certifiëren voor de export naar Nederland; dat niets de inspecteur-dierenarts belet deze certifiëring zelf te doen of die opdracht aan een ander plaatsvervangend inspecteur-dierenarts te geven;

2.2. Overwegende dat verzoeker hierop antwoordt dat hij wel degelijk belang heeft bij het beroep; dat in het schorsingsarrest nr. 74.229 van 11 juni 1998 de Raad van State heeft geoordeeld dat de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent; dat derhalve, in het kader van de vordering tot nietigverklaring, dient te worden aanvaard dat die beslissing hem nadeel toebrengt; dat verzoeker vervolgens wijst op het inkomensverlies ingevolge de bestreden beslissing, alsook op het moreel nadeel dat de afzetting -de zwaarste tuchtstraf- evident met zich meebrengt; dat hij besluit dat hij derhalve een persoonlijk, rechtstreeks,

zeker, actueel en wettig belang heeft bij de vernietiging van de bestreden beslissing;

2.3. Overwegende dat niet ernstig kan worden betwist dat verzoeker, zowel uit materieel als uit moreel oogpunt, het rechtens vereiste belang heeft om de vernietiging van de bestreden tuchtstraf te vorderen; dat, anders dan de verwerende partij het wil laten voorkomen, de bestreden beslissing voor verzoeker inkomensverlies tot gevolg heeft; dat daarbij een evident moreel nadeel komt; dat de Raad van State in het schorsingsarrest nr. 74.229 van 11 juni 1998 reeds heeft gesteld "dat de tuchtstraf van de afzetting, behoudens bijzondere omstandigheden, op zichzelf een moeilijk te herstellen ernstig nadeel is, omwille van het odium dat zij voor de betrokkene meebrengt" en "dat de verwerende partij overigens geen enkele bijzondere reden doet kennen waarom het risico van een moeilijk te herstellen ernstig moreel nadeel in de onderhavige zaak niet zou bestaan"; dat de vernietiging van de bestreden tucht-sanctie tot gevolg zou hebben dat verzoeker opnieuw de hoedanigheid van plaatsvervangend inspecteur-dierenarts verkrijgt; dat dient te worden opgemerkt dat tegen verzoeker niet kan worden aangevoerd dat de inspecteur-dierenarts bij brief van 10 januari 1997 aan verzoeker gemeld heeft dat tot nader bericht alle exporten naar Nederland door de dienst zelf of door de andere plaatsvervangers zullen worden uitgevoerd, en dat de inspecteur-dierenarts bij brief van 5 februari 1997 aan verzoeker gemeld heeft dat hem geen opdrachten tot certifiëren van exporten mogen worden doorgegeven; dat uit de in die brieven gebruikte bewoordingen ("Gezien het lopend onderzoek in verband met de export van een met brucellose besmet dier naar Nederland ..." en "in afwachting van de uitspraak in uw dossier betreffende de uitvoer naar Nederland"), dient te worden afgeleid dat die beperkingen aan de opdrachten van verzoeker slechts

een tijdelijke maatregel vormen; dat de exceptie van onontvankelijkheid dient te worden verworpen;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1. Overwegende dat verzoeker als middel de schending aanvoert van "de redelijke termijneis"; dat hij stelt :

"Tussen de dag van de feiten en de datum van de tuchtstraf verlopen precies 22 maanden, nagenoeg 2 jaar, en dit in een zaak die geen bijzondere complexiteit vertoonde en waar verzoekende partij aan het onderzoek alle medewerking heeft verleend en waar geen enkele onduidelijkheid kon bestaan over de feiten en waar het enkel aan het talmen van de verwerende partij te wijten is dat deze procedure zo lang heeft aangesleept.

Aldus moet worden vastgesteld dat bij de behandeling van deze zaak, zowel in de fase van het onderzoek als bij het nemen van het uiteindelijke besluit, de redelijke termijn ruimschoots werd overschreden.";

3.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt dat de feiten plaatsvonden in een ingewikkelde context waarin meerdere personen zijn opgetreden en waaruit meerdere procedures zijn voortgekomen, dat uit het onderzoek is gebleken dat verzoeker niet de enige was die ernstige fouten heeft gemaakt bij de uitvoer van de dertig runderen naar Nederland; dat verzoeker wist dat de zaak op het departement ernstig werd genomen en dat een tuchtprocedure werd gestart, dat verzoeker verschillende malen werd aangeschreven om een verklaring te geven van de feiten en tenslotte ook mondeling werd verhoord, dat al dit bijkomend onderzoek en het mondeling en schriftelijk verweer van verzoeker uiteraard een zekere tijd vergden, dat daarnaast ook de fouten van de aangenomen dierenarts het voorwerp uitmaakten van een tuchtstraf, dat bovendien zowel de Belgische Staat als verzoeker door Huib VAN WIJNGAARDEN werden gedagvaard tot betaling van schadeloosstelling; dat de verwerende partij besluit dat om reden van de aard van de tucht-

straf (afzetting van een plaatsvervangend inspec-
teur-dierenarts), om reden van de aard van de zaak
(samenloop met fouten van aangenomen dierenarts en
uitvoerder), om reden van het groot aantal betrokken
partijen met onderscheiden belangen en om reden van de
bijkomende onderzoeken in Nederland en België de zaak
niet als een eenvoudige routinezaak kan worden aange-
merkt;

3.3. Overwegende dat verzoeker hierop repliceert
dat de Raad van State in het schorsingsarrest nr. 74.229
van 11 juni 1998 geoordeeld heeft dat de termijn waar-
binnen de tegen verzoeker gevoerde tuchtprocedure werd
afgehandeld als onredelijk moet worden beschouwd, dat
het betoog van de verwerende partij omtrent andere
procedures niet rechtvaardigt dat de tuchtprocedure, die
losstaat van de andere procedures, overdreven lang heeft
geduurd, dat de Raad van State overigens reeds meermaals
heeft gesteld dat een tuchtprocedure die kan leiden tot
de afzetting, om reden van de gevolgen ervan voor de
betrokkene in beginsel als een dringende zaak moet
worden behandeld;

3.4.1. Overwegende dat in zijn arrest nr. 74.229
van 11 juni 1998 de Raad van State het middel ernstig
heeft bevonden op grond van de volgende overwegingen :

"2.1.3. Overwegende dat beslissingen in tuchtzaken
binnen een redelijke termijn moeten genomen worden;
dat voor de beoordeling van de redelijkheid van de
termijn rekening moet worden gehouden met de concrete
omstandigheden, zoals de aard van de zaak en de
houding van de betrokken partijen; dat een tuchtpro-
cedure die kan leiden tot afzetting of langdurige
schorsing omwille van de gevolgen ervan voor de
betrokkene, in beginsel als een dringende zaak moet
worden behandeld; dat de feiten die aan verzoeker
worden ten laste gelegd zich hebben voorgedaan op 16
en 17 april 1996 en, blijkens de brieven van 12 mei
1996 en 2 september 1996, door verzoeker niet werden
betwist; dat dient te worden vastgesteld dat tussen
2 september 1996 (het tijdstip waarop verzoeker een
schriftelijke verantwoording indiende) en 9 september

1997 (datum waarop aan verzoeker opnieuw een schriftelijke verantwoording werd gevraagd) een vol jaar verlopen is, zonder dat enige onderzoeksdaad werd verricht; dat na het mondeling verhoor van verzoeker op 10 oktober 1997 het tot 17 februari 1998 duurde -dit is meer dan vier maanden- vooraleer de tuchtstraf werd uitgesproken; dat de abnormale vertraging waarmede de zaak werd afgehandeld niet kan worden toegeschreven aan de complexiteit van de zaak en evenmin aan de wijze waarop verzoeker zich verdedigd heeft; dat verzoeker de feiten niet heeft betwist en zelf tweemaal heeft aangedrongen op een spoedig verhoor; dat de verwerende partij niet aantoonst dat er omstandigheden waren die het dralen bij het afwerken van de tuchtprocedure konden verantwoorden; dat de termijn waarbinnen de tegen verzoeker gevoerde tuchtprocedure werd afgehandeld, dienvolgens als onredelijk moet worden beschouwd; dat het middel ernstig is";

3.4.2. Overwegende dat in haar memorie van antwoord de verwerende partij hiertegen inbrengt dat de feiten plaatsvonden "in een ingewikkelde context waarin meerdere personen zijn opgetreden en waaruit meerdere procedures zijn voortgekomen"; dat de verwerende partij dienaangaande in de eerste plaats verwijst naar de tuchtstraf die werd opgelegd aan de aangenomen dierenarts, dr. L. VANKRUNKELSVEN, wegens onregelmatigheden bij de bloedafnames bij de geëxporteerde runderen; dat de verwerende partij evenwel niet aantoonst dat de feiten die ten laste van verzoeker werden gelegd enige samenhang vertonen met de feiten waarvan dr. L. VANKRUNKELSVEN werd beticht; dat uit geen enkel gegeven blijkt dat voor de tuchtprocedure tegen verzoeker op de resultaten van het onderzoek tegen dr. L. VANKRUNKELSVEN moet worden gewacht; dat verzoeker trouwens niet bij de bloedafnames, die plaatshadden op 11 april 1996, betrokken was; dat de verwerende partij zich voorts beroept op de omstandigheid dat Huib VAN WIJNGAARDEN de Belgische Staat en verzoeker tot betaling van schadeloosstelling gedagvaard heeft; dat deze dagvaarding op 25 maart 1998 -dit is na de bestreden beslissing- aan de Belgische Staat werd betekend en dienvolgens geen gegeven is dat de vertraging bij de

tuchtprocedure kan rechtvaardigen; dat er geen redenen zijn om de conclusie van het schorsingsarrest, namelijk dat de tegen verzoeker gevoerde tuchtprocedure niet binnen een redelijke termijn werd afgehandeld, te herzien; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen van 17 februari 1998 waarbij Remy MERCKX wordt afgezet als plaatsvervangend inspecteur-dierenarts.

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, bepaald op veertienduizend frank, komen ten laste van de Belgische Staat.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig november 1900 negenennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	voorzitter,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	L. HELLIN,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. BORRET.